

A KERESZTÉNYSÉG

1. A vallás megalakulása

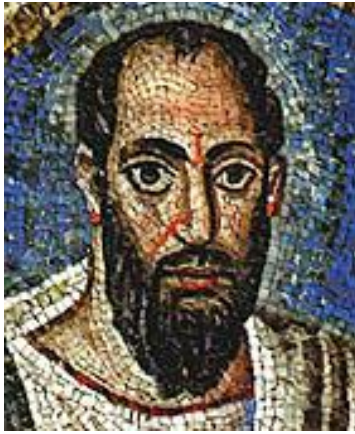
- A római uralom alatt élő **zsidóság Megváltót váró szellemi légkörében** lépett fel i.sz. 30 körül, **Palesztinában**, a közeli Isten országát és a megváltást hirdetve **Jézus**, a keresztény vallás megalapítója.
- Az Újszövetség elbeszélései szerint **tanítása, csodái, kereszthalála, és feltámadása** egyaránt azt **bizonyította** követői számára, hogy személyében **elérkezett a várva várt Messiás**.
- Tanítványainak mozgalma kezdetben **zsidó hitújító csoportnak** indult, hamarosan azonban **megnyílt a pogányok, a nem zsidók előtt**, s ettől kezdve mind határozottabban egy új vallás körvonalai kezdtek kirajzolódni.
- Az első keresztények a közeli **Világvégét várták és arra készültek. Vagyonközösségben** éltek, együtt **imádkoztak**, elmélkedtek Jézus tanításai felett, közösen **böjtöltek, kultikus lakomákat** tartottak és szigorú **aszkézist** javasoltak.
- Hamarosan megindult az új hit terjedése. Noha az új vallás képviselőit a római hatóságok gyakorta üldözték, a keresztények, már az I. század végén szinte az egész Római Birodalomban jelen voltak.

2. A kereszténység tanításai

- Alapvető hitelvük, hogy **Jézusban, Isten saját, egyszülött fiát, a megígért Megváltót** küldte az emberek közé.
- Aki a **szerepet általa követett parancsát** elfogadja, megváltásban, örök üdvösségben részesül.
- A 40-es évek végétől **Pál apostol**, és mások jóvoltából a keresztény tanok a hellenisztikus gondolkodáshoz kezdtek idomulni: Jézus egyre hasonlatosabbá vált a **meghaló és feltámadó istenek** közismert, és népszerű képzetéhez.

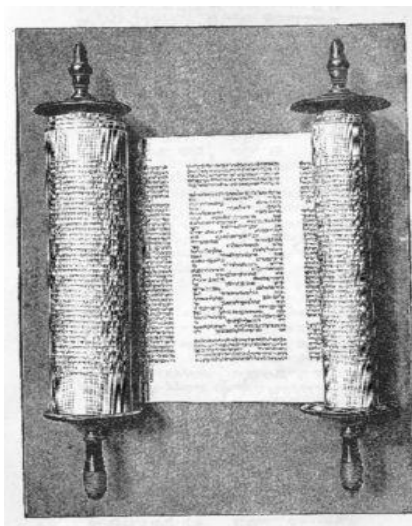
3. Az egyház kialakulása

- Az első gyülekezeteket **Jézus tanítványai, az apostolok** irányították, munkájukat a vének, és gyülekezeti szolgák segítették, a közös anyagi ügyeket pedig a **püspökök** kezelték.
- Kezdetben az egyes közösségeknek sem szilárd szervezete, sem állandó hívei nem voltak, csupán a Jézusban, mint **Megváltóban való közös hit** kötötte össze őket.
- A II. század elejétől - a számbeli gyarapodással párhuzamosan - megindult a szervezett egyház és a szisztematikus tanítás kialakulása. A **püspökök váltak fegyelmi és hittan ügyekben is a közösség vezetőivé**, s az elszórt gyülekezetekből szervezett, hierarchikus egyház épült ki.
- Létrejötték az egyház fegyelmi rendjének első elemei, állandósultak olyan szokások, mint a keresztelés, vagy a böjti fegyelem.

4. A kereszténység szent könyvei

E folyamatban került sor a Jézusra, és tanításaira vonatkozó hagyományok lejegyzésére. 50 és 120 között megszülettek az újszövetségi iratok, a II. században pedig megindult az **újszövetségi gyűjtemény** kialakítása.

A keresztények kezdetől szent könyvüknek tekintették, és **Ószövetségnek neveztek a zsidó Bibliát**, kiegészítve azt a megújított szövetség 27 iratával.

5. A kereszténység térhódítása

- A hitelvek pontosítása fölötti vitában a II. századtól **jelentős keresztény irodalom** született, és megjelentek a hittételeket "hamis módon értelmező" **eretnek irányzatok** is.
- Az egyházat ebben az időben hevesen üldözték a római hatóságok, a hitnek több mártírja lett, akiket kezdetől kultikus tisztelet övezett.

- A keresztény üldözések 313-ban szűntek meg, és megnyitották az utat a világméretű terjeszkedés előtt: **Nagy Konstantin császár a milánói edictumban a kereszténységet a Római Birodalom államvallásává tette.** Alig 100 esztendő kellett ahhoz, hogy az új hit, minden más vallást kiszorítva, a Római Birodalom kizárólagos vallásává váljon.
- A legalizált viszonyok között **gyorsan épült ki az egyház szervezete.** Létrejötték az egyházmegegyék, egyháztartományok, az **egyház feje pedig Róma püspöke, a pápa** lett. Kialakult a zsinatok megtartásának szokása, és megjelentek az első keresztény remeték, a szerzetesség előhírnökei.
- Az V. századtól Róma hanyatlásával párhuzamosan, a keresztény egyház egyre jobban részesévé vált **az államhatalomnak.** Amikor a népvándorlás hullámai elsöpörték a Római Birodalmat, az **új, feudális Európa, már e hit elvei alapján épült fel a korai középkorban.**
- A kereszténység időközben komoly sikereket ért el, teret nyert Afrikában, Ázsiában, és a germán népek között, valamint elkezdődött a szláv népek megtérítése is.
- E diadalmas fejlődésnek külső okok vetettek véget. A **Nyugat-Római Birodalom bukása, az iszlám megjelenése, később pedig a katolikus, és az ortodox egyházak közötti szakadás** (nagy szkizma, 1054).

-dicitur in ista epistola quod dicitur in ista epistola
 ut in martirio in finibus zabolon et per
 simplerecur quod dicitur in ista epistola
 in zabolon et terra per thalim uiamari
 rbanen galilee. Tercium populus qui fede
 sbrif lucem uidet magnam. Et fedentibus
 = umbra moras lux orat. et;

A Karoling minuszkula a IX századból

ΚΑΘΟΤΙΑΝΚΑΛΛΙΡΡΑ	ΚΑΙ ΟΥΝ ΙΕΤΗ ΕΘ
ΕΙΑΠΟΜΙΣΘΟΣΑΙΔΕΤΣ	ΚΕΛΕΥΟΤΟΙΝΟ
ΠΟΛΕΤΑΣΕΠΙΤΛΕΟΝΤΙΑ	
ΟΣ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΣΦΕΡΕΝ	ΓΕΩΝΤΕ ΕΙΘΥΣΑΔΕ
ΙΕΣΤΙΑΙΟΣΕΙΡΕΤΡΕ	ΚΗΥΤΥΜ ΙΑΝΑ
ΣΥΛΑΡΑΦΣΑΝΤΑΣΕ	ΧΡΥΣΑΙ ΚΑΙ ΑΦΕΑ

A Cirill által kidolgozott glagolita írás

A ma is használt írás elődjait a keresztény kultúra terjesztette el